

ШУМЕНСКА

Вестникъ за културенъ и стопански напредъкъ на гр. Шуменъ и околостъта му

Редакторъ: Д. РАДЕВЪ

Излиза всѣки присѣтъственъ вторникъ и сѣбота
ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 80 ЛВ. 6 МЕСЕЦА 50 ЛВ. 3 МЕСЕЦА 30 ЛВ.

ОБЯВИ: Търговски — 2 лв. кв. см. официални — 2 лв. кв. см.

Ред. и админ.—пл. „Ц. Борисъ“. Тел. 140.

Год.

167

брой

Самообладение и спокойствие

Последнитѣ нѣколко дни отъ края и отъ началото на текущата седмица извърлиха цѣла западна Европа въ голѣма тревога за мира.

Този пътъ на сцената изникватъ въпроси, които сѣ тѣсно свързани съ отдавна необяснимитѣ съ здравия разумъ постановления на мирнитѣ договори следъ злостастната Свѣтова война отъ преди две десетилѣтия! Победителитѣ тогава кжсаха части отъ житиѣ тѣла на победенитѣ народи, придаваха ги на себе си и на съюзницитѣ имъ и създадоха, по този начинъ, грамадни огнища за новъ още по-страшенъ европейски пожаръ а може би и за по-далечни страни.

Разпокжсването на Австро-Унгарската монархия даде въ резултатъ една малка, хилава икономически и физически Австрия, която биде изненадано присѣдинена къмъ Германия. Разпокжсването на Унгария роди страхотния за победителитѣ ревизионизъмъ (ревизия на мирнитѣ договори), отъ който се яви нуждата отъ обосноваването на завладѣнитѣ народности малцинства, най-силно изпъкнала въ Чехословашката република съ искането на судетскитѣ нѣмци тамъ да се присѣдинатъ къмъ Германия. Допускане на подобни присѣдинения означава разпокжсването на републиката и свеждането ѝ до два — три окръжи съ чисти чехи. Но съ това ще се наруши единъ още по-голѣмъ принципъ за задржането на европейския миръ—този на равновесието въ Европа, чрезъ създаването на една отъ вѣкове мечтана въ Берлинъ Велика Германия.

Ето голѣмитѣ причини на неспокойствието въ Европа.

Развитието на събитията не може да се предскаже. Въоруженията и мобилизациитѣ въ всички западно-европейски държави сѣ въ страхотенъ размѣръ.

Въздухътъ е наелектризиранъ като предъ грозна буря. Една искра е достатъчна, за да запали новъ свѣтовенъ пожаръ. Ще се реши ли нѣкоя отъ векинитѣ сили да направи фаталната стѣпка за войната?

За щастие, България сѣи далечъ отъ намерение и желание, да съчувствува, или да съдействува за новата катастрофа, ако избухне. Но, при все това, намъ се налага повече отъ всѣки други пътъ едно голѣмо и абсолютно самообладение и спокойствие въ настѣпилитѣ тревожни минути за свѣта. Престѣпление съ тежки послѣдствия ще бжде и най-малкото отклонение отъ самообладанието и отъ наблюдаване съ героично спокойствие всичко онова, което става въ централна Европа. Това се налага на всичкитѣ наши обществени кръгове.

Г. Николовъ

„Ло назузъ миканъ“

Това е лозунгътъ на еврейската младежъ въ днешната Палестина:

„Отгукъ ние не ще мръднемъ, това е нашето отечество и последно пристанище!“

Или тукъ ще живѣемъ като хора, или ще умремъ като хора“. Готовностъ за саможертва, което показва, че евреитѣ не сѣ само една вѣра, но и една народност.

Държава съ пари не се купува, а трѣбва да се извоюва. Еврейскиятъ народъ е въ война въ Палестина, кждето презъ августъ само сѣ паднали 260 убити—19 англичани, 193 араби и 48 евреи

Войната не е само средство за изживяване екстаза на тѣлесна мощъ и възторгъ на духа—победоносецъ, но и крѣпавъ пътъ за превръщане на народъ или народи въ държава.

Готовността на еврейския народъ въ Палестина да мине презъ огнилото на историята е гаранция, че основитѣ на днешната еврейска държава сѣ на здрава почва.

М. П-въ

Разрешение на фуражната проблема у насъ и въ чужбина

Производството на фуражъ у насъ се намира въ най-първобитно състояние, поради което то едва може да удовлетвори нуждитѣ на селското стопанство за три месеца отъ годината, като презъ останалото време добитъка явно гладува.

Отъ нашето освобождение до сега производството на люцерната е достигнало сѣмо 26,000 хектара, което за нуждитѣ на страната е съвършено недостатъчно.

Една отъ главнитѣ причини за упадъка на нашето скотовѣдство и за намаление числото на едрия рогатъ добитъкъ, сѣ дължи преди всичко на липсата на достатъчно фуражъ, който за съжаление е по-скѣпъ отъ житото, което изчерпва всѣка възможностъ за развитието на едно модерно и рентабилно скотовѣдство. У насъ все още царя заблуждението, че въ „липсата“ на мери и пасища се корени злото. Ако наличнитѣ пасища и мери се разработятъ и засѣятъ съ фуражъ, ние ще имаме възможностъ да създадемъ едно много по-много-численно и доходно скотовѣдство. Днешна Дания три пъти по-малка отъ България, безъ да притежава нѣто педя земя, произвежда около 7 милиарда литри млѣко т. е. десетъ пъти повече отъ насъ.

Всички държави въ централна Европа се намиратъ въ сѣщото положение, въпреки което се радватъ на доходно и рентабилно скотовѣдство. По тѣхниятъ примѣръ и нашия селянинъ, постепенно трѣбва да преминава къмъ оборното хранение и стѣлжане на добитъка, което ще му осигури несравнено по-голѣмъ доходъ.

За позитивното разрешение на фуражната проблема у насъ, бихме могли сѣщо по примѣра на западнитѣ държави, освенъ съ безплатно раздаване на сѣме, но и съ чувствителни даначни облекчения, да поощриме производството на фуражнитѣ култури като всички ниви съ сѣти съ люцерна, д-телина, соя, лупина и п. т. се освободятъ отъ поземленъ данѣкъ и всѣкакви други бери, които въ послѣствие народитѣ ни стопанство и дѣжавата ще получи въ форма на дѣвизи. Колко по-скоро възприемеме и прокараме на дѣло у насъ тая метода, толкова по-скоро и по-правилно ще разрешиме фуражната проблема у насъ.

Д-ръ Н. Христовъ

Гражданино!

Преди да си купишъ ДЪРВА ЗА ЗИМА, отбий и въ склада на ДИМИТРЪ МИРЯНОВЪ и провѣ защото само той ще ти продаде на износна цѣ метрови и нарязани на четири парчета метъра дър Нарязанитѣ сѣ на сушина. Той ще те ОСИГУ БЕЗПЛАТНО при Д-во „Витоша“ за злополука. Мо да провѣрите и по ТЕЛЕФОНА МУ № 201. Заст ховката се прави на клиентъ, който вземе (купи) малко единъ и половина тонъ дърва въ брой

ИВ. М. ПАНАЙОТОВЪ

— ЗѢБОЛЪКАРЪ —

се премѣсти до маг. „Дѣдо мразъ“, надъ сладкарн „Македония“

Прочутиятъ оркестъръ „БѢЛАТА ЧАЙ“

идящъ отъ Варна е спрялъ въ градътъ ни

Реномираната бирария ресторантъ

„ЦАРЬ БОРИСЪ“

за да даде възможностъ на шуменското граждан да се наслаждава отъ хубавото свирен тоя оркестъръ, го ангажирва за всѣка вечеръ

Уютната градина и отличнитѣ прохладни питки, както и винаги пресната скара сѣ чудно съчетание за приятна отмора,

само при

Деню Господино

Привършенъ е ремонта

БИРАРИЯ-РЕСТОРАНТЪ „ХОТЕЛЪ ДУНА“

и отъ 5 т. м. започна да работи. Ето защо съ се за знание на почитаемитѣ клиенти отъ гр селата да посетятъ бирарията, ще ос предоволни отъ натуралнитѣ прохладни напитки ресторанта отъ добре уредената кухня съ изв майсторъ готвачъ ВАСИЛЪ МИНЧЕВЪ.

ОТЪ СЪДЪРЖАТЕЛЯ

ПОРАДИ ИЗЖЕЛВАНЕ

продаватъ се две кжщи, въ н на града на много износни условия около 400 кв. метра парцели.

Справка: Хр. Казанджиевъ ул. „Славянска“ 122 (около по

топански и политически прегледъ

ЩО ПОЛОЖЕНИЕ Креятъ изтеклата седмица отбеляза о и силно безпокойство въ ломатическите сфери на Европа. Напрежението е голѣмо. Англия и Франция миниратъ съвети сж на тръни. Отитъ имъ подъ паръ. Франция и Белгия сж мобилизирали отъ запаснитъ си. Съв. ия е струпала 3 милиона дуна полската си и ромънска ници и е поискала отъ Рония съгласие, да прекара въ територията ѝ войски и оплани за помощъ на Чехия. Полша е отказала тона на з. Русия. Отъ Лондонъ ирижъ съобщиха, че стиятъ поколимбо на страната на кословакия и не ще допуагъ никакво откъсване отъ иторията ѝ за собразуване на нѣмска (суетска) дърза, или присъединение къмъ мания. Понеже отъ Берлинъ събщи, че Хитлеръ ще едложи въ партийния си консъ въ Нюрнбергъ, да се изведе плебисцитъ въ Чехословашко върху исканията судетитъ, чехскиятъ мѣроенъ печатъ заяви, че плебсцитъ значи причина за вой(казусъ бели). На 9 септ. Хитлеръ е говорилъ предъ 1000 политически водачи, че чехи, които мислятъ, че Германия е слаба, се лъжатъ. Въ Бота (10 IX.) се заговори за манска мобилизация. Всичо очакваха речта на Хитлеръ въ Нюрнбергъ, произнеа вчера, която е миролюбиво тонь, но дава да се разбе, че очаква задоволително судетитъ разрешение на истията имъ. — Има предположения, че между Лондонъ и Берлинъ сжществува споразумение, да се подкрепятъ нѣмскитъ искания въ Чехия, дори да стане нужда, да бждатъ нѣмски земи, но въ присъединение къмъ Германия. — Голѣма зариженостъ едизикватъ думитъ на Хитлеръ предъ политическите воли, че Германия ще бжде единена каквото и да става! Въ северна Чехия сж станали нѣколко спречквания между чехи и нѣмци; ималъ нѣколко ранени, между които и деца въ Бобенбахъ и Подли. — Въ речта си по работо на 10 септ. председателъ Бенешъ съветвалъ всички да запазятъ спокойствие въ сегашнитъ трудни времена. „Да бждемъ готови за отви; нашето особено положение ни принуждава, да раздимъ първи и съ справедливостъ нашитъ малцинствени проси“, казалъ той. А това ли да направятъ и други жави. — Въ Франция лѣтпечатъ казва: че Европа може да остане както е, родитъ иматъ право на саопредѣление; ревизията на

договоритъ за миръ трѣбва да стане.

БЪЛГАРИЯ Тѣхни Велчества Царьтъ и Царицата сж били гости на английскитъ владѣтели. Тѣ сж предметъ на голѣмо внимание въ висшитъ обществени кръгове въ Лондонъ.

— Отдѣлението за социални грижи при М-вото на вътреш. работи, завеждано отъ Ал. Януловъ, е поискало сведения отъ всички административни области за нуждитъ отъ помѣщения за приюти, старопитаища, юношески общежития, детски приюти и пр., за да бждатъ построени. За тази сж предвидени 25 мил. лв. отъ фонда за обществено подпомагане.

— Определени сж маневри въ всѣка дивизия по-отдѣлно презъ септемврий. Чуждитъ военни аташета сж поканени на маневритъ въ околността на Варна.

ЧЕХОСЛОВАШКО. Вътрешното положение е извънредно тежко. Правителството не може да даде повече отъ обявенитъ вече права на судетитъ (образуването на 3 нѣмски области съ вътрешно автономно управление, безъ да се нарушава цѣлостта и единството на държавата); нѣмцитъ продължаватъ, да искатъ повече. Въ всички градове на Чехия владѣе голѣма възбуденостъ. Населението купува и складира хранителни припаси като предъ война, както и противогазови маски.

— Сензация произведе съобщението отъ 9 септ. че рускиятъ посланикъ въ Прага Александровски съобщилъ на чехското правителство, че ако последното направи повече отстъпки на нѣмцитъ, Съв. Русия ще откаже всѣка подкрепа на Чехия въ борбата ѝ съ Германия. въ случай на война.

— 200.000 германски войници сж на чехската граница.

ФРАНЦИЯ. На границата съ Германия се намиратъ 200.000 войници отъ републиката и отъ колониитъ.

ПАЛЕСТИНА. Буйствата на арабитъ продължаватъ. Въ Тель-Авивъ билъ направенъ опитъ, да се за али синагогата.

Отъ всѣкъде — за всички

* На международния конгресъ по енергията въ Виена (1 септ.) по главната тем „Снабдяване на стопанството съ енергия“ били прочетени 59 реферати. Разисквало се и по употреблението на електричеството въ земледѣлието за напояване и отводчяване. Въ Австрия, Норвегия и Италия електрическата енергия се прилага на широко — въ Италия се използватъ 80 000 киловата за напояване.

* Проф. Н. Недѣлчевъ, агрономъ, съобщава, че лозовитъ прѣчки съ шумата имъ следъ гроздобера могатъ да се прекаратъ презъ машина за смилане, насипватъ се въ циментирани резервоари, насолени слабо, затрупватъ се отгоре съ прѣстъ и следъ като престои тази маса 2—3 месеци, за да ферментира, се получава отлична храна за добитъка (фуражъ). Въ Франция, гр. Монпелие, професорътъ видѣлъ 8 коня хранени съ дажба 15 кгр. лозовъ фуражъ, примѣсенъ съ 4 кгр. мѣлсови трици, а презъ време на тежка работа прибавили 2 кгр. овесъ. Единъ декаръ лозя може да даде надъ 200 кгр. лозовъ фуражъ.

ГЕРМАНИЯ. Очакваната речъ на фюрерътъ Хитлеръ бѣ произнесена снощи въ Нюрнбергъ. Тая речъ е слушана отъ отъ всѣкъде съ най-голямъ напрежение. Хитлеръ следъ като на дълго описа готовността на Германия, спрелъ се е на судетския въпросъ, който днесъ вълнува света. За Чехия той казалъ: Тая държава е една демокрация, която като истинска такава започва да притиска малцинствата, да ги малтретира и да имъ отнема жизненитъ сокове. Въ Чехославия има 3 и половина милиона нѣмци или толкова колкото сж жителитъ на Дания. Тия нѣмци сж божии создания. Обаче тѣ не могатъ да пѣятъ своитъ пѣсни и не могатъ да носятъ своитъ чорапи, защото чехитъ не желаятъ това.

Заявявалъ, че това, което става нѣма да ни остави индиферентни и ако не се даде сприведливостъ и подкрепа на тия измѣчени создания, тѣ ще получатъ справедливостъ и подкрепа отъ насъ. Европа трѣбва да знае, че това не е празна приказка.

Печатница „ЗОРА“ — Шуменъ

Нѣма нужда отъ фантастични реклами

реномирания и предпочитанъ отъ всички господари и дами за електрическо къдрене съ 3 инсталации ново апарати, маша, водна ондулация, мащонирова боядисване на коси и елегантно подстригване е

Бръснаро-фризьорския салонъ

„ДАЛИЛА“

на Пенчо Ат. Арнаудовъ

ул. „Славянска“ срещу 7-й пех. полкъ -- Шуменъ

ХРОНИКА

Около читалищното кино. Техническа комисия прегледа приспособленията, които следва да се направятъ на читалищния салонъ за нагаждането му за кинотеатъръ. Чака се комисията да даде своитъ заключения и веднага ще се изпротятъ лица въ София за апаратура и пр. Всичко до сега се върши системно и съ нужната бързина.

На 8 септемврий т. г. въ гр. Шуменъ Тракийския кварталъ на прѣлеза на ж. п. линия камيونъ М 475 Шуменъ собственъ на кооперацията „Превозъ“—Варна каранъ отъ шафѣора Юрданъ Вазилевъ отъ гр. Варна, камiona е билъ застигнатъ отъ пжншикия влакъ идящъ отъ гара Шуменъ за Варна като е разрушилъ задната частъ на камiona. Човѣшки жертви нѣма. Загубитъ въ стоки възлизитъ на 8000 лева.

Въ Источна Родопа най-големия есененъ панаиръ за едъръ и дребенъ добитъкъ, колониални и други стоки съ всички удобства за посетителитъ е Кърджалийския, който ще се състои на 30 септемврий 1 и 2 октомврий т. г. Панаира се посещава и отъ много чужденци търговци. Прави се намаление по железницитъ.

Всѣка нѣна, която се стреми да бжде добре осведомена за културния животъ у насъ и въ чужбина, и се интересува отъ всички обществени въпроси, засягащи жената у насъ, като майка, домакиня и гражданка, трѣбва да получава „Вестникъ на жената“, който започва своята XIII-та годишнина, освенъ всѣка седмица

Черна хроника

Товарния влакъ 10 септемврий т. г. къмъ 10 часа идящъ отъ гара Преслав е гариралъ на гара Шуменъ и презъ време на маневри, които правилъ се е запали единъ товаренъ вагонъ пъленъ съ нови и накатранени топки си. Пожара бѣ веднага загасенъ отъ пожарната команда. Вагона се е запалилъ вследствие отъ искритъ на топки мотива.

На 10 септемврий т. г. сутринта къмъ 9:30 часа известенъ крадецъ димитъръ открадналъ отъ задния вагонъ на Станко Стояновъ Станковъ отъ с. Дивадѣдово, Шуменска портфейла му, въ който имаше сумата 15000 лева пари.

Пакъ въ сжщия денъ къмъ 12 часа по обѣдъ неизвестенъ крадецъ открадналъ отъ Димитровъ отъ с. Чернотрънъ, Шуменска, портфейла му, който е билъ сложена задния му джобъ и въ него имало 1000 лева пари.

Хусейнъ Кадировъ отъ с. Желѣдъ, Преславско, къмъ 10 т. м. къмъ 10 часа вечеръ е открадналъ отъ Орелъ Мехмедовъ отъ с. село Лопатинъ, Шуменска, портфейла му съ сумата 185 лева.

мица по единъ брой отъ или 12 страници, съ сриина подбранъ литература, въ вень, възпитателенъ и дински материалъ, увелич. кройки, увеличени модели плетене и бродирание, абонатка получава като платни прем. и ценни документи и прочитни книги на ностъ 150 лева. Годишенъ наментъ 150 лева, платенъ 15. XI. т. г. Адресъ: „Вестникъ на жената“ — София, ул. „Ге“ 33.

Вълнени платове за мъжки костюми отъ 170 — 240 лв. метъръ

отъ фабрика „Александъръ“ — Габрово

Най-голѣмъ изборъ на МЪЖКИ РИЗИ съ ВЪЧНО КОЛОСАНИ ЯКИ

Дифтини, Бархети,

Пинами, Нощници, Бѣльо,

Чорапи, памученъ и вълненъ трикотажъ

Мушами за маса,

Куфари всички размѣри и качества.

Таблени кровати на фабрични цени

само при ГАНЧО ДЯНКОВЪ & СИНОВЕ